

Hjelmeland Sparebank

**Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravforskriftens del IX (Pilar 3)
og
Standardiserte skjema for offentlige
opplysninger om ansvarlig kapital**

31.12.2016

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING OG FORMÅL MED DETTE DOKUMENTET	3
2	KONSOLIDERING	3
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede sekskaper mv	3
3	KAPITALKRAV	4
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	4
3.2	Bufferkrav	5
3.3	Uvektet kjernekapital	6
4	KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO	6
4.1	Definisjon misligholdte engasjement:	6
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	7
4.3	Engasjement fordelt på engasjementstyper og geografisk områder	7
4.4	Engasjement fordel på engasjementstyper og gjenstående løpetid	8
4.5	Mislighold, nedskrivning og avsetning på garantier	8
4.6	Endring i nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
4.7	Bruk av offesiell rating for kapitaldekningsformål	9
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	10
4.9	Motpartsrisiko knyttet til derivater	10
5	EGENKAPITALPOSISJONER	11
6	RENTERISIKO	11
7	STYRING OG KONTROLL AV RISIKO	12
7.1	Formål og prinsipper for ICAAP	12
7.2	Organisering og ansvar	12
7.3	Risikoområder	13
8	STANDARDISERTE SKJEMA FOR OFFENTLIGE OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL	16

1 INNLEDNING OG FORMÅL MED DETTE DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2016 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2 KONSOLIDERING

Banken inngår i rapporteringspliktig konsern da banken eier 70 % av Ryfylke Eiendomsmegling AS. Alt i denne rapporten er likevel på banknivå da aktiviteten til datterselskapet er vurdert som uvesentlig.

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper som er fullt konsolidert - oppkjøpsmetoden (datterselskaper)						
Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	fel av stemme	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Ryfylke Eiendomsmegling AS	840	4.522	70	70	Jørpeland	Eiendomsmegling

3 KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital og kjernekapital. Ved beregning gjelder fradrag, tillegg og begrensninger i forhold til kapitalkravforskriftens definisjoner. Alle tall oppgis i hele tusen.

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Beregningsgrunnlag, ansvarlig kapital og kapitaldekning pr. 31.12.2016.

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	108.499
Gavefond	5.398
Utgjevningsfond	55.713
Egenkapitalbevis kapital	111.770
- beholdning av egne egenkapitalbevis	-4.257
Overkursfond	1.125
Sum egenkapital	278.248
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	
Fradrag for immaterielle eiendeler	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-15.711
Sum ren kjernekapital	262.537
Fondsobligasjoner	50.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-18.470
Sum kjernekapital	294.067
Netto ansvarlig kapital	294.067

Fondsobligasjon

Banken har en fondsobligasjon på kr 50 mill. Renten er 3 mnd NIBOR +3,80 basispunkter. Renteregulering hver tredje måned. Denne har ubegrensa løpetid. Ble tatt opp i juni 2014, og kan innløses første gang ved Call i juni 2019.

Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	3.007
Offentlige foretak	
Multilaterale utviklingsbanker	
Internasjonale organisasjoner	
Institusjoner	38.747
Foretak	155.082
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.017.958
Forfalte engasjementer	26.682
Høyrisiko-engasjementer	0
Obligasjoner med fortrinnsrett	10.324
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	0
Andeler i verdipapirfond	0
Egenkapitalposisjoner	63.754
Øvrige engasjementer	99.615
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.415.169
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	108.898
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	0
Sum beregningsgrunnlag	1.524.067
Ren kjernekapitaldekning i %	17,2 %
Kjernekapitaldekning i %	19,3 %
Kapitaldekning i %	19,3 %

3.2 Bufferkrav

Banken har pr 31.12.2016 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 83.8 millioner:

Buffertype	kjernekapital pr 31.12.2016 i mill kr
Bevaringsbuffer	38,10
Systemrisikobuffer	45,72
Motsyklisk buffer	22,86
Kombinert bufferkrav	83,82

Banken har kr 193,9 millioner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapital

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	8,37 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	9,37 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt eller innskuddskonti ikke er innekket innen 90 dager etter at rammekreditten eller kontoen ble overtrukket.

Definisjon øvrige tapsutsatte engasjement:

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt ennå, når det er blitt identifisert objektive bevis på verdifall.

Definisjon verdifall:

Utlån og garantier vurderes etter «Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.04.2004» Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi (lånebeløp som er overført til kunden). Ved senere måling vurderes utlån til restverdi med fradrag for antatt verdi av pant. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning av verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier. Retningslinjene omhandler hovedsakelig følgende dimensjoner:

- Personmarked/bedriftsmarked
- Vesentlige/uvesentlige engasjement
- Misligholdte/ikke misligholdte engasjement
- Risikoklasser

Kriterier for beregning av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, ifølge utlånsforskriften, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

Vesentlige finansielle problemer hos debitor.

Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.

Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.

Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall på enkelte lån er lånene nedskrevet. Det nedskrives med forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdi av fremtidige kontantstrømmer, neddiskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats.

Gruppevisenedskrivninger skal dekke verdifall som må forventes å komme i tillegg til verdifall som er identifisert og beregnet på enkeltkunder. Nedskrivning skal foretas når det foreligger objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall.

Både privatkunder og bedriftskunder blir etter en fastsatt mal kvartalsvis gjennomgått og vurdert med hensyn på muligheter for tap. Malen inneholder utvalgskrav som: Engasjementsstørrelse, risikoklasse, rentesats, overtrekk og kunder med individuell nedskrivning. Kundene blir gjennomgått og tapsvurdert med bakgrunn i sikkerheter, oppdatert økonomisk informasjon og eventuelt andre forhold. Nedskrivning på grupper av lån er vurdert etter retningslinjer og bankens modell.

4.3 Engasjement fordelt på engasjementstyper og geografisk områder

Engasjementer fordelt på geografiske områder:

Utlån og garantier etter geografi.	Brutto utlån		Garantier	
	2016	2015	2016	2015
Personmarknaden				
Hjelmeland kommune	301.891	281.536	300	3.574
Strand kommune	765.856	644.840	77	7.576
Finnøy kommune	161.940	125.664	75	394
Forsand kommune	36.559	33.916	0	1.536
Suldal kommune	72.004	60.828	0	707
Stavanger kommune	155.334	133.707	7.402	8.957
Elles	238.618	191.988	3.965	6.198
	1.732.202	1.472.479	11.819	28.943
Næringslivsmarkanden				
Hjelmeland kommune	98.507	107.144	3.325	2.989
Strand kommune	203.497	180.617	31.843	29.026
Finnøy kommune	254.242	241.465	10.890	9.177
Forsand kommune	5.041	10.569	970	0
Suldal kommune	45.824	45.015	846	4.714
Stavanger kommune	44.920	24.622	2.556	2.536
Elles	75.340	60.734	20.605	19.388
	727.373	670.167	71.034	67.830

Engasjement fordelt på kundegrupper og bransjer:

2016	Brutto utlån	Garantiar	Potensiell eksponering	Misleghaldne engasjement	Tapsutsette engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkunder	1.732.198	11.819	96.890	10.565	8.388	3.899	4.160
Næringslivskunder	727.372	71.034	66.250	0	27.817	9.400	8.740
Sum utlån og garantier	2.459.570	82.853	163.140	10.565	36.205	13.299	12.900
Primærnæringer	269.142	2.128	33.008				4.902
Bygg og anlegg	63.516	20.894	9.330		7.474	3.000	606
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.	250.420	37.810	12.824		17.849	5.400	1.817
Varehandel, hotell og restaurantdrift	41.351	517	3.143		2.494	1.000	606
Transport, post og telekommunikasjon	8.282	2.995	1.016				
Tjenesteytende virksomhet	56.594	4.673	4.355				606
Industri og bergverk	38.068	2.017	2.573				202
Eika Boligkreditt, taps- og lånegaranti		0					
Sum næringskunder	727.372	71.034	66.250	0	27.817	9.400	8.740

4.4 Engasjement fordel på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest løpetid
Eigedelar							
Kontantar og krav på sentralbankar	64.790	59.770	0	0	0	0	5.019
Utlån til kredittinstitusjonar	124.718	117.968	0	0	6.750	0	0
Utlån til kunder	2.433.376	251.164	16.609	81.396	410.785	1.699.613	-26.199
Obligasjonar og renteberande papir	196.551	0	7.989	4.997	177.056	6.511	0
Eigedelar utan restløpetid	66.219		0	0	0	0	66.219
Sum eigedelar	2.885.654	428.903	24.598	86.393	594.591	1.706.124	45.039
Gjeld:							
Gjeld/innskott kredittinstitusjonar	225.000	0	0	50.000	175.000	0	0
Innskott frå kunder	1.792.838	50.502	400.888	64.227	4.000	0	1.273.220
Gjeld stifta ved utskr.av verdipapir	515.216	0	0	205.000	310.000	0	216
Ansvarleg lånekapital	50.000	0	0	0	50.000	0	0
Gjeld utan restløpetid	23.816	0	0	0	0	0	23.816
Eigenkapital	278.784	0	0	0	0	0	278.784
Sum gjeld/eigenkapital	2.885.654	50.502	400.888	319.227	539.000	0	1.576.036
	0	0	0	0	0	0	0
Nto. likviditetseks.p.balanseposter		378.401	-376.290	-232.834	55.591	1.706.124	-1.530.998

4.5 Mislighold, nedskrivning og avsetning på garantier

Engasjement fordelt på risiko med tilhørende nedskrivninger:

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2016							
Samlet 31-12-2016		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1-3	låg	1.828.316	67,6 %	1.645.402	52.521	130.393	0
Akk. risikoklasse 4-7	middels	558.062	20,6 %	521.062	10.670	26.330	0
Akk. risikoklasse 8-10	høg	270.542	10,0 %	252.102	14.764	3.675	0
Misligholdte og tapsutsatte 11-12	høg	48.688	1,8 %	41.000	4.898	2.791	13.299
Mangelfullt klassifisert	høg	10	0,0 %	9	0	0	0
SUM		2.705.618	100,0 %	2.459.576	82.853	163.189	13.299
Garanti EBK utgjør 6,656 mill.kroner.							
Personmarked 31-12-2016							
		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1-3	låg	1.481.963	77,7 %	1.378.111	7.629	96.223	
Akk. risikoklasse 4-7	middels	266.874	14,0 %	260.805	3.965	2.104	
Akk. risikoklasse 8-10	høg	139.601	7,3 %	137.924	300	1.377	
Misligholdte og tapsutsatte 11-12	høg	18.953	1,0 %	18.950	0	4	3.899
Mangelfullt klassifisert*	høg	9	0,0 %	9	0	0	0
SUM		1.907.400	100,0 %	1.795.798	11.894	99.708	3.899
* Kun en mindre andel av engasjementene er uklassifisert, og er da medtatt som høy risikoklasse.							
Bedriftsmarked 31-12-2016							
		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1-3	låg	346.353	43,4 %	267.291	44.892	34.170	
Akk. risikoklasse 4-7	middels	291.188	36,5 %	260.257	6.705	24.226	
Akk. risikoklasse 8-10	høg	130.941	16,4 %	114.178	14.464	2.298	
Misligholdte og tapsutsatte 11-12	høg	29.735	3,7 %	22.050	4.898	2.787	9.400
Mangelfullt klassifisert	høg	0	0,0 %	0	0	0	0
SUM		798.218	100,0 %	663.777	70.959	63.482	9.400

4.6 Endring i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Nedenfor fremkommer oversikt over balanseførte og resultatførte tap for 2016.

2016			
Tapskostnader i året	Tap på kreditt- institusjoner	Tap på utlån	Tap på garantier
Endring i individuelle nedskrivninger i perioden	0	2.691	0
+Endring i gruppevise nedskrivninger i perioden	0	-1.600	0
+Konst. tap i perioden, med tidl. nedskrivning	0	2.000	0
+Konst. tap i perioden, uten tidl. nedskrivning	0	839	0
-Periodens inngang på tidl. perioders konst.tap	0	-195	0
=Periodens tapskostnad	0	3.735	0
	Utlån til og fordring på kredittinst	Utlån til og fordring på kunder	Garantiansvar
Endringer i individuelle nedskrivninger			
Individuell nedskrivning 1.1.	0	10.608	0
Konstaterte tap i perioden, med tidlegare nedskriv	0		0
Tilbakeført tidlegare nedskrivning	0	-3.954	0
Auka individuelle nedskrivninger i perioden	0	1.900	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	4.745	0
Tilbakeføring av individuelle nedskrivning i perioder	0		0
Individuell nedskrivning 31.12.	0	13.299	0
Endring i gruppevise nedskrivninger			
Nedskrivning på grupper av utlån 1.1	0	14.500	0
+/- periodens nedskrivning på grupper av utlån	0	-1.600	0
Nedskrivning på grupper av utlån 31.12	0	12.900	0

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)						
Engasjementskategorier	Engasjements beløp før sikkerheter	Engasjements beløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	59.770	59.770		Ingen	0 %	0 %
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	15.126	15.126		Ingen	0 %	0 %
Offentlige foretak						
Multilaterale utviklingsbanker						
Internasjonale organisasjoner						
Institusjoner	193.734	193.734		Ingen	0 %	0 %
Foretak	190.569	182.770		Ingen	0 %	0 %
Massemarkedsengasjementer						
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	2.373.079	2.372.486		Ingen	100 %	0 %
Forfalte engasjementer	24.561	24.561		Ingen	0 %	0 %
Høyrisiko-engasjementer						
Obligasjoner med fortrinnsrett	103.245	103.245		Ingen	0 %	0 %
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating						
Andeler i verdipapirfond	-	-		Ingen	0 %	0 %
Egenkapitalposisjoner	63.754	63.754		Ingen	0 %	0 %
Øvrige engasjementer	114.093	110.241	55.576	Ingen	0 %	0 %
Sum	3.137.931	3.125.687	55.576	-		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Sikkerhetsobjekter som er ukjente for oss, skal dokumentere sin verdi gjennom offentlig takst. På eiendommer i vårt primærmarked benyttes, i tillegg til takst, eiendomsverdi og bankens egen markedskunnskap ved fastsettelse av verdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Banken har inngått renteswap-avtaler for å redusere bankens eksponering ovenfor rentesvingninger i balanseposter. Avtalene er rene sikringsforretninger. Pr. 31.12.2016 har banken renteswap for fastrentelån på kr 46,95 mill. Totalt utgjør fastrentelån kr 98,7 mill. Avtalene behandles som sikringsforretninger, og verdsettes dermed regnskapsmessig etter samme prinsipper som den sikrede post.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer, andeler og grunnfondsbevis deles i to grupper, omløpsmidler og anleggsmidler. Banken har ikke omløpsportefølje pr 31.12.2016.

Anleggspapirer, aksjer og grunnfondsbevis som er begrenset til varig eie er vurdert til anskaffelseskost. Nedskrivning blir foretatt når de virkelige verdiene er vesentlig lavere enn anskaffelseskost og verdifallet vurderes som varig. Virkelig verdi/markedsverdi av børsnoterte aksjer defineres som børskurs pr 31.12.2016. For eiendeler som ikke omsettes i et regulert marked er den virkelige verdien fastsatt på ulike grader av skjønn.

	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevintsformål						
- børsnoterte aksjer						
- andre aksjer og andeler						
Aksjer og andeler – strategisk formål						
- børsnoterte aksjer	49.462	63.101	-			
- andre aksjer og andeler	49.462	63.101	-			

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisikoen oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldspostene har ulik gjenstående rentebindingstid. I banken er renterisikoen knyttet til fastrente utlån, obligasjonsporteføljen og fastrente innlån.

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå gjennom rentebindingen på plasseringer og innlån, samt ved bruk av rentederivater. Bankens renterisiko er å anse som moderat.

Renterisiko måles og rapporteres årlig gjennom beregning av effekten på instrumentenes virkning av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg med 1 prosentpoeng.

Renterisiko

Eiendeler	Renterisiko i tusen kroner ¹
Utlån til kunder med flytende rente	-2.724
Utlån til kunder med rentebinding	-987
Rentebærende verdipapirer	-293
Øvrige rentebærende eiendeler	
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	1.340
Andre innskudd	2.346
Verdipapirgjeld	773
Øvrig rentebærende gjeld	
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	470
Sum renterisiko	924

7 STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at bankens kapitalbehov skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også vurderer behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoer, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoene. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Banken stresstester effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur. Banken gjennomfører også egen stresstester av likviditetsrisiko.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester.

7.2 Organisering og ansvar

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enhet.

Styret

Har ansvar for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet, samt sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastsetter videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Banksjef

Har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Risikokontrollfunksjonen

Den ansvarlige for Risikokontrollfunksjonen, har ansvaret for at banken etterlever vedtatte policyer, retningslinjer og rutiner for risiko. I risikokontrollfunksjonen ligger ansvaret for at det utarbeides faste risikorapporter til styret og i tillegg rapporterer ved brudd på rammer og retningslinjer. Stillingen skal være uavhengig av ledere med ansvar for risikotaking, og vedkommende deltar ikke i beslutninger som direkte relateres til områder som overvåkes og rapporteres.

Alle ledere

Har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Revisor

Banken har ikke intern revisjon. Bankens ekstern revisjon etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapitalstatus. Ekstern revisor utarbeider årlig en uavhengig bekreftelse av bankens intern kontroll som også inneholder vurdering av bankens ICAAP analyse.

Ekstern revisor er BDO ved statsautorisert revisor Helge Vinterstø som avgir sin revisjonsberetning med basis i disse i tillegg til egen revidering av banken.

7.3 Risikoområder

Banken eksponeres for ulike typer risiko. De viktigste er:

Kredittrisiko	Er risikoen for tap som følge av kunders eller andre motparters evne og vilje til å oppfylle sine forpliktelser
Likviditetsrisiko	Er risikoen for ikke å være i stand til å innfri forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.
Markedsrisiko	Er risikoen for tap som følge av endringer i observerbare markedskurser som renter, verdipapirkurser og valutakurser
Operasjonell risiko	Er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
Forretningsrisiko	Er risikoen knyttet til uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeatferd.
Omdømmerisiko	Er risikoen for svikt i inntjening og tilgang på funding på grunn av sviktende omdømme hos kunder, motparter og/eller myndigheter.
Strategisk risiko	Er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger

Styring og kontroll av enkeltrisikoeer

Kredittrisiko

Kredittrisiko styres gjennom egne styringsdokumenter og bevilgningsreglement. Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og bevilgningsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet

danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom bevilgningsreglementet delegeres kredittfullmakt til banksjef innenfor visse rammer. Banksjef kan videre delegerer fullmakter. De delegerte fullmaktene er relatert til enkeltengasjementers størrelse og akkumulert risiko.

Dyktige medarbeidere som har god innsikt i risikoelementer knyttet til kunden er den viktigste forutsetning for at banken skal kunne realisere sin målsetting. Løpende kompetanseutvikling er en nødvendig innsatsfaktor for å bygge opp og vedlikeholde kompetansen. Det er lederne innen privat- og bedriftsmarkedet sitt ansvar å sørge for at medarbeidere har eller utvikler den nødvendige kredittkompetanse.

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksprosess. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kreditt risiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap.

Risikoklassifiseringssystemet gjør banken bedre istand til å beregne og styre risiko innenfor utlånsområdet. Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier, og kundens risikoklasse er derfor en sammensetting av eksterne og interne data som gir kunden en sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en sammensetning av data for kunde adferd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score. Både person- og næringskunder blir delt inn i 12 risikoklasser, med følgende tre hoved risikoklasser: Lav risiko, middels risiko og høy risiko.

Styret får kvartalsvis risikorapport, hvor porteføljekvaliteten fordeles mellom PM og BM. Rapporten viser også utvikling i kvaliteten. I tillegg er det en beskrivelse av bankens største engasjementer til enhver tid. Det rapporteres i forhold til rammer angitt i bankens kredittpolicy.

Risikokonsentrasjon, store engasjementer og grupper av engasjementer hvor det er en eller et fåtall felles risikodrivere som kan påvirkes samtidig, skal begrenses.

Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer påfører også banken kreditt risiko. Styret gjennomgår årlig bankens policy for markedsrisiko hvor det fastsettes rammer for maksimal portefølje av rentebærende verdipapirer, samt maksimalramme for eksponering per sektor og per utsteder.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å være i stand til å innfri sine forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.

Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i policy for likviditetsrisiko, som setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelse på udisponerte trekkrettigheter, størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet.

Policy for likviditetsrisiko vedtas av styret og revideres minst årlig. Det rapporteres til styret hver måned.

Banken har mål om en innskuddsdekning på > 70%. Ved utgangen av året var innskuddsdekningen på 72,9%. Liquidity Coverage Ratio(LCR), var på 94%, krav pr 31.12.16 80%.

Styret vurderer likviditetsrisikoen som lav til moderat.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen er risikoen for tap som skyldes endringer i renter, aksje-/verdipapirkurser og valutakurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av funding aktiviteten, samt rente- og valutahandel.

Markeds risiko styres og overvåkes med bakgrunn i rammer vedtatt av styret gjennom bankens policy for markedsrisiko og ihht gjeldende forskrifter. Policy for markedsrisiko gjennomgås og revideres årlig av styret. Det rapporteres månedlig til styret i forhold til rammene i policy.

Porteføljen av verdipapirer (ikke aksjer og aksjefond) forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS.

I banken er markedsrisikoen i prinsippet begrenset med bakgrunn i:

- Få verdipapirer med høy durasjon
- Banken har løpende sikring av renterisikoen gjennom swap avtaler. Bankens restrisiko vurderes som moderat.
- Bankens eksponering i egenkapitalmarkedet utover eierinteresse i Eika Gruppen er ubetydelig.
- Bankens transaksjoner i utenlandsk valuta er ubetydelig.
-

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Styring og kontroll av operasjonell risiko omfatter:

- Overordnet risikostyring og kontroll
- Operativ styring og kontroll
- Intern kontroll
- Ekstern revisors kontroll

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll av operasjonell risiko er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer. Policy for operasjonell risiko revideres årlig av styret. Det rapporteres kvartalsvis til styret med kvantifisering av de ulike operasjonelle risikoer.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko og således også kvaliteten i bankens drift, ligger hos den enkelte linjeleder. Linjelederene avgir årlig en bekreftelse av internkontrollen der det rapporteres oppover i organisasjonen om statusen på internkontrollen innenfor den enkelte organisatoriske enhet. Bekreftelsen danner grunnlaget for forbedringstiltak på identifiserte områder.

I tillegg foretas en løpende gjennomgåelse av anbefalinger fra ekstern revisor som grunnlag for implementering av forbedringstiltak på reviderte områder.

Forretnings-, omdømme- og strategisk risiko

Banken er eksponert mot følgende vesentlige risikoer i tillegg til de som er gjennomgått i det overstående.

Forretningsrisiko:

Denne risikoen defineres som uventede inntektsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeferd.

Omdømmerisiko:

Omdømmerisiko er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang som følge av sviktende tillit og omdømme i markedet.

Strategisk risiko:

Banken definerer denne risikoen som risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Gjennomført analyse om kundetilfredshet og positive tilbakemeldinger fra kundene gir trygghet for at banken evner å betjene på et tilfredsstillende servicenivå.

8. STANDARDISERTE SKJEMA FOR OFFENTLIGE OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter			
1	Utsteder	Hjelmeland Sparebank	Hjelmeland Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010492622	NO0010713787
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	N/A	Forskrift om bereg av ansvarlig kapital for finansinst. M.v. av 1.juni 1990 nr 435 § 3a.
Behandling etter kapitalregelverket			
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Rein kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Rein kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ordinær egenkapitalbevis-kapital	Fondsobligasjonskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	107	50
9	Instrumentets nominelle verdi	100	50
9a	Emisjonskurs	110	100
9b	Innløsningskurs		100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Eigenkapital	Gjeld-amort.kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	jan.09	27.06.2014
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarande	Evigvarande

13	Opprinnelig forfallsdato	Ingen forfallsdat	Ingen forfallsdato
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	N/A	ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	N/A	29.06.19 ord og reg call 50mill
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A	Rentebet dato hver 3. mnd
Renter/utbytte			
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	N/A	3 M Nibor+3,80 prosentpoeng p.a.
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	N/A	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Full fleksibilitet	Delvis fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Full fleksibilitet	Delvis fleksibilitet
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A	Nei
Konvertering/nedskrivning			
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A	Ja
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering		Obligasjonene kan konverteres til annen type gjeldende kjernekapital dersom FT eller annen kompetent off myndighet instruerer til slik konvertering ihht enhver gjeldende lovverk, herunder alvorlige former for soliditetssvikt hvor myndighetene vurderer konvertering som nødvendig for å unngå avvikling.
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis		
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs		
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri		Pliktig
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til		Annen type godkjent kjernekapital
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til		

30	Vilkår om nedskrivning	N/A	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning		
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis		
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig		
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen		Etter nedskrivning av obligasjonen kan utsteder skrive opp obligasjonen og betale obligasjonsrenter ihht de til enhver tid gjeldende regler for slik oppskrivning og rentebetaling
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Fonds-obligasjoner (E og F)	ansvarlig lånekapital (g)
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav		

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentliggjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangsregler
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	112.895	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	170.146	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		- 26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		- 26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		-	
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser		84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte		26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	283.041	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om	-	34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-	36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-	33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)	-	36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	-	32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	4.257	-	36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		-	36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	16.249	-	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		-	36 (1) (k)
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)			36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		-	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258

20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	-	48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)	-	36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)	-	36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)	-	36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-	Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	20.506	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	262.535	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	50.000	51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	50.000		

33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	-	85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	50.000	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)	-	52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	18.470	56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-	Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)	-	56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	18.470	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	31.530	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital		Sum rad 29 og rad 44	

		294.065		
Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	-	62 og 63	
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggs kapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig låne kapital (negativt beløp)	-	63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c	
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
56b	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
56c	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre frdrag		468	
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst		468	

	herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggskapital	-	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
59	Ansvarlig kapital	294.065	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital			
60	Beregningsgrunnlag	1.524.068		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	17,23 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	19,29 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	19,29 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	10,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,50		
66	herav: motsyklisk buffer			
67	herav: systemrisikobuffer	3,00		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	13,50 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	

73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	